

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	20292 - Art des de 1945 / 1
Titulació	Grau d'Història de l'Art (Pla 2014) - Quart curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Maria José Mulet Gutiérrez <i>Responsable</i> mj.mulet@uib.es	15:00	16:00	Dimecres	19/02/2020	09/09/2020	Hay que concertar cita previa por email o en aula con la profesor/a para hacer la tutoría
Juan Carlos Oliver Torelló joancarles.oliver@uib.es	17:00	18:00	Dijous	09/07/2019	07/07/2020	AB11/Ramon LLULL

Contextualització

S'analitzen històricament i críticament les manifestacions artístiques desenvolupades a Europa i als Estats Units des dels la dècada dels anys 40 fins a l'actualitat, partint de l'escenari socioeconòmic, cultural i artístic de postguerra, l'auge dels EE.UU com a potència mundial i el context de la guerra freda, per arribar a entendre les problemàtiques estètiques i vessants artístiques que configuren el panorama actual. Els darrers decennis han fet particularment difícil orientar-se en el món dels conceptes i teories específiques de les arts. La complexitat de l'època que ens ocupa és també testimoni de una perspectiva global interrelacionada amb la societat tardo-industrial, construïda a partir de certs conceptes significatius que caldrà assenyalar per tal de disposar d'eines per la seva interpretació així com entendre el paper del nous agents. El programa de aquesta matèria respon a una lectura transversal. La finalitat és abordar de manera senzilla i introductòria qüestions teòriques suficients per poder orientar-nos dins aquests horitzons coetanis. Es farà un recorregut per diversos autors fonamentals per clarificar i entendre a través dels seus treballs les propostes darreres.

Els alumnes que per motius justificats (i acreditat) no poden assistir a les sortides ni assistir a classe regularment podran optar per l'itinerari B. Hauran de fer les visites de manera individual i pel seu compte i hauran de fer un aprenentatge més autònom, tot i que tutoritzat.

Requisits

Guia docent

Competències

Específiques

- * CE-1 Consciència crítica de les coordenades espai-temporals i dels límits i interrelacions geogràfiques i culturals de l'Història de l'Art. CE-2 Competències fonamentals. Visió diacrònica general de la història de l'art universal.

Genèriques

- * CB-2 Saber aplicar els coneixements d'història de l'art a la feina o vocació d'una manera professional i tenir les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de l'àrea d'estudi. CB-3 Capacitat de reunir i interpretar dades rellevants de l'àrea d'estudi, per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'indole social, científica i ètica. CG-4. Reconeixement de la diversitat social, cultural i personal. CG-6. Capacitat de reconèixer la creativitat i els valors estètics.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

- I. Objecte d'estudi i eixos principals de la matèria. Marc contextual històric i cultural de la Postguerra al panorama actual. Fonts, bibliografia i recursos.
- II. Conceptes transversals de l'art des de les Segones Avantguardes a les últimes tendències.
- III. Aspectes metodològics.
- IV. Agents de l'art actual.
- V. L'art a Estats Units i a Europa després de la II Guerra Mundial.
- VI. Art concret i abstracció geomètrica. Art Òptic i Cinètic. Abstracció pospictòrica. Minimal.
- VII. Neodada. Pop als EE.UU i a Anglaterra. Nous Realistes europeus. Ambients pop i Funk art. El Happening.
- XVIII. La tradició figurativa de postguerra. Realisme crític a Europa.
- IX. L'Art Conceptual. Desmaterialització de l'objecte artístic: propostes processuals, Land art i Earthwork, Povera. Accionisme i art corporal.
- X. Pintura a la primera meitat dels 80. Neoexpressionisme i neofiguració.
- XI. Art i nous mitjans. La fotografia en el debat artístic actual. L'apropiacionisme nordamericà dels 80. Tradició documental i neoconceptual. El vídeoart: precedents i propostes. L'art electrònic: instal·lacions interactives, net.art.
- XII. Art activista i art públic.



Guia docent

XIII. Últimes tendències i Post-internet Art.

Continguts temàtics

I. ASPECTES METODOLÒGICS I EIXOS TRANSVERSALS

II. AGENTS DE L'ART ACTUAL

III. DE L'ART DE POSTGUERRA A LES ÚLTIMES TENDÈNCIES

Metodologia docent

Volum de treball

L'avaluació és la suma de les activitats pràctiques presencials i on line i de les proves escrites objectives.

Els alumnes acollits a l'itinerari B faran les mateixes tasques que els alumnes d'itinerari A, però on line.

Igualment han de fer les mateixes sortides a galeries, museus i centres d'art, però de manera individual i en l'horari que vulguin.

Els alumnes acollits a l'itinerari B han de signar un document de compromís d'aprenentatge autònom tutoritzat la primera setmana de classes de l'assignatura.

Activitats de treball presencial (2,4 crèdits, 60 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Desenvolupament dels continguts	Grup gran (G)	Mitjançant el mètode expositiu, s'establiran els fonaments teòrics i el marc de coneixements dels temes que componen la matèria.	40
Classes pràctiques	Pràctiques i tasques de consolidació	Grup gran (G)	Es realitzaran dos sortides per a tractar continguts relacionats amb el mercat i agents artístics, tasques de comissariat d'art contemporani i gestió de centres d'art i galeries. Comentari de lectures i anàlisis d'obres. Visionat d'obres audiovisuals. Mitjançant aquest procediment es treballaran punts específics del temari. Participació activa a les diferents sortides i possibles conferències que es faran al llarg del curs relacionades amb la matèria.	10
Classes pràctiques	Taller d'especialistes	Grup gran (G)	Debat formatiu entorn de conceptes clau d'art actual i d'història de la fotografia, tot tractant temes com imatge i paisatge, art urbà i fotografia, etc. És una activitat compartida amb l'assignatura Història de la fotografia. Es valorarà l'assistència a l'aula, el debat i la reflexió sobre el tema mitjançant el lliurament d'un text.	
Classes pràctiques	Taller sobre l'art urbà	Grup gran (G)	Conferència in situ entorn de l'art urbà local. Es faran dues activitats, una a Inca i l'altra a Palma a càrrec d'especialistes.	
Tutories ECTS	Seguiment individualitzat	Grup mitjà (M)	Seguiment individualitzat del treball.	10

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
			Els alumnes d'itinerari B podran fer tutoria presencial si s'escau o on line.	

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (3,6 crèdits, 90 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Activitats a través de CE	Comentaris de lectures i de imatges. Activitats relacionades amb les sortides. Els alumnes d'itinerari B faran els comentaris de lectures i imatges on line.	10
Estudi i treball autònom individual	Preparació prova objectiva	Estudi i organització del material per a la prova objectiva	40
Estudi i treball autònom individual	Treball individual	L'alumne prepararà, guiat pel professor, un treball relacionat amb l'anàlisi d'una obra o text vinculada a una de les línies temàtiques de l'assignatura. Ho exposarà a classe si el calendari ho permet. Seguiment del procés de desenvolupament del treball necessari perquè es resolgui amb fonaments. Els alumnes d'itinerari B faran igualment aquest treball amb una tutorització on line.	40

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Guia docent

Pràctiques i tasques de consolidació

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Altres procediments (recuperable)
Descripció	Es realitzaran dos sortides per a tractar continguts relacionats amb el mercat i agents artístics, tasques de comissariat d'art contemporani i gestió de centres d'art i galeries. Comentari de lectures i anàlisis d'obres. Visionat d'obres audiovisuals. Mitjançant aquest procediment es treballaran punts específics del temari. Participació activa a les diferents sortides i possibles conferències que es faran al llarg del curs relacionades amb la matèria.
Criteris d'avaluació	Comentari de lectures i anàlisis d'obres. Visionat d'obres audiovisuals. Mitjançant aquest procediment es treballaran punts específics del temari. Participació activa a les diferents sortides i possibles conferències que es faran al llarg del curs relacionades amb la matèria. El alumnes d'itinerari B treballaran bàsicament on line. Criteris d'avaluació Participació activa en les diferents activitats. Es valorarà el pensament crític i la capacitat de comprendre les múltiples dimensions del fenomen artístic. Hi haurà sortides (10% nota) i exercicis pràctics on line, especialment un comentari escrit a mode de crítica expositiva d'alguna de les sortides (10%)

Percentatge de la qualificació final: 10%

Taller d'especialistes

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	Debat formatiu entorn de conceptes clau d'art actual i d'història de la fotografia, tot tractant temes com imatge i paisatge, art urbà i fotografia, etc. És una activitat compartida amb l'assignatura Història de la fotografia. Es valorarà l'assistència a l'aula, el debat i la reflexió sobre el tema mitjançant el lliurament d'un text.
Criteris d'avaluació	Debat formatiu entorn de conceptes clau d'art actual i d'història de la fotografia, tot tractant temes com imatge i paisatge, art urbà i fotografia, etc. És una activitat compartida amb l'assignatura Història de la fotografia. Es valorarà l'assistència a l'aula, el debat i la reflexió sobre el tema mitjançant el lliurament d'un text.

Percentatge de la qualificació final: 5%

Taller sobre l'art urbà

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	Conferència in situ entorn de l'art urbà local. Es faran dues activitats, una a Inca i l'altra a Palma a càrrec d'especialistes.
Criteris d'avaluació	Conferència in situ entorn de l'art urbà local. Es faran dues activitats, una a Inca i l'altra a Palma a càrrec d'especialistes. Es valorarà l'assistència, el debat i la reflexió sobre el tema mitjançant el lliurament d'un text.

Percentatge de la qualificació final: 5%

Activitats a través de CE

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Altres procediments (recuperable)
Descripció	Comentaris de lectures i de imatges. Activitats relacionades amb les sortides. Els alumnes d'itinerari B faran els comentaris de lectures i imatges on line.
Criteris d'avaluació	Comentari de lectures i anàlisis d'obres. Visionat d'obres audiovisuals. Mitjançant aquest procediment es treballaran punts específics del temari. Participació activa a les diferents sortides i possibles conferències que

Guia docent

es faran al llarg del curs relacionades amb la matèria. El alumnes d'itinerari B treballaran bàsicament on line.

Criteris d'avaluació

Participació activa en les diferents activitats. Es valorarà el pensament crític i la capacitat de comprendre les múltiples dimensions del fenomen artístic. Hi haurà sortides (10% nota) i exercicis pràctics on line, especialment un comentari escrit a mode de crítica expositiva d'alguna de les sortides (10%)

Percentatge de la qualificació final: 5%

Preparació prova objectiva

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Estudi i organització del material per a la prova objectiva
Criteris d'avaluació	Examen final a la data oficial. Els alumnes d'itinerari B faran igualment l'examen a la data oficial. Criteris d'avaluació Es valorarà els coneixements assolits fonamentals de l'assignatura així com la identificació i anàlisi de les imatges. Hi haurà dos exàmens parcials eliminatoris de matèria o bé, si s'escau, un exàmen final

Percentatge de la qualificació final: 50%

Treball individual

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	L'alumne prepararà, guiat pel professor, un treball relacionat amb l'anàlisi d'una obra o text vinculada a una de les línies temàtiques de l'assignatura. Ho exposarà a classe si el calendari ho permet. Seguiment del procés de desenvolupament del treball necessari perquè es resolgui amb fonaments. Els alumnes d'itinerari B faran igualment aquest treball amb una tutorització on line.
Criteris d'avaluació	Control bibliogràfic, capacitat de relació entre continguts teòrics generals i específics de l'assignatura, proporcionar relacions i interpretacions crítiques entre diversos conceptes de l'assignatura, assolir un grau d'autonomia necessari per la finalització correcta del treball, rigorositat, precisió i qualitat de la informació. Claretat i precisió en l'exposició,

Percentatge de la qualificació final: 25%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Les obres específiques s'inclouen en un llistat bibliogràfic a l'aula digital

Bibliografia bàsica

- GUASCH, Anna M., El arte en la era de lo global. De lo geográfico a lo cosmopolita, 1989-2015, Alianza, Madrid, 2016.
- GUASCH, Anna Maria, El arte último del siglo XX. Del posminimalismo a lo muticultural, Madrid, Alianza, 2000.
- MARZO, Jorge Luis; MAYAYO, Patricia, Arte en España, 1939-2015. Ideas, prácticas, políticas, Madrid, Cátedra, 2016.
- McEVILLEY, Thomas, De la ruptura al Cul de Sac. Arte de la segunda mitad del siglo XX, Madrid, Akal, 2007.



Guia docent

WOOD, Paul, FRASCINA, Francis, HARRISON, Charles (ed.), La modernidad a debate. El arte después de los cuarenta, Madrid, Akal, 1999 (1993).

Bibliografía complementària

Obres generals.

- ARACIL, Alfredo; RODRÍGUEZ, Delfin, El siglo XX: Entre la muerte de Arte y el Arte Moderno, Madrid, Istmo, 1988.
- CALVO SERRALLER, Francisco, El arte contemporáneo, Madrid, Taurus, 2001.
- CIRLOT, Lourdes, Últimas Tendencias, Barcelona, Planeta, 1999.
- COMBALIA, Victoria, Comprender el arte moderno, Barcelona, Debolsillo, 2002.
- CROW, Thomas, El arte moderno en la cultura de lo cotidiano, Madrid, Akal, 2002 (1996).
- FOSTER, Hal, El retorno de lo real. La vanguardia a finales de siglo, Madrid, Akal, 2001 (1996).
- GUASCH, Anna M., El Arte en el siglo XX. De la Segunda guerra Mundial hasta nuestros días, Espasa Calpe, Madrid, 1996.
- GUASCH, Anna M., La crítica dialogada: entrevistas sobre arte y pensamiento actual (2000-2006), CENDEAC, Murcia, 2007.
- GUASCH, Anna M., Arte y archivo, 1920-2010. Genealogías, tipologías y discontinuidades, Akal, Madrid, 2012.
- GUASCH, Anna Maria, El arte del siglo XX en sus exposiciones: 1945-1995, Barcelona, Ediciones del Serbal, 1997.
- HADEN-GUEST, Anthony, Al natural. La verdadera historia del mundo del arte, Barcelona, Península, 2000.
- KRAUSS, Rosalind, Pasajes de la escultura contemporánea, Madrid, Akal, 2000 (1981).
- LUCIE-SMITH, Edward, Movimientos artísticos desde 1945, Barcelona, Destino, 1991 (1984).
- MARCHÁN FIZ, Simón, Del arte objetual al arte de concepto (1960-1974). Epílogo sobre la sensibilidad posmoderna. Antología de escritos y manifiestos, Madrid, Akal, 1986 (1972).
- Qu'est-ce que la sculpture moderne? [cat. exp.], París, Centre Georges Pompidou, Musée National d'Art Moderne, 1986.
- WALLIS, Brian (ed.), Arte después de la modernidad. Nuevos planteamientos en torno a la representación, Madrid, Akal, 2001 (1996)
- ANFAM, David, Abstracts Expressionism, Londres, Thames and Hudson, 1990.
- ARGAN, Giulio Carlo, El arte moderno, 1770-1970, II, 2 vols., Valencia, Fernando Torres, 1975 (1970).
- ASHTON, Dore, La escuela de Nueva York, Madrid, Cátedra, 1988 (1972).
- ECO, Umberto, Obra abierta, Barcelona, Ariel, 1979 (1962).
- GREENBERG, Clement, Arte y cultura. Ensayos críticos, Barcelona, Gustavo Gili, 1979 (1961).
- GREENBERG, Clement, La pintura moderna y otros ensayos, Madrid, Siruela, 2006
- GUILBAUT, Serge, De cómo Nueva York robó la idea de arte moderno, Madrid, Mondadori, 1990 (1983).
- GUGGENHEIM, Peggy, Una vida para el arte, Barcelona, Parsifal, 1990 (1979).
- Made in USA, 1940-1970 [cat. exp.], Barcelona, Fundació La Caixa, 1999.
- MARTIN PRADA, Juan, Sobre el arte post-Internet. Revista Aureus, vol.3, 2017, Universidad de Guanajuato, México. http://www.juanmartinprada.net/imagenes/martin_prada_sobre_el_arte_postinternet.pdf
- Paris-Paris, 1937-1957 [cat. exp.], París, Centre George Pompidou, 1981.
- ROSS, Clifford (ed.), Abstract Expressionism. Creators and Critics. An Anthology, Nueva York, Harry N. Abrams, 1990.
- ROWELL, Margit, La Peinture, le geste, l'action. L'existencialisme en peinture, París, Klincksieck, 1972.
- SANDLER, Irving, El triunfo de la pintura norteamericana. Historia del expresionismo abstracto, Madrid, Alianza, 1996 (1970).
- TAPIÈ, Michel, Un Art Autre où il s'agit de nouveaux dévidages du réel, París, Gabriel-Giraud et Fils, 1952.
- THISTLEWOOD, David (ed.), American Abstract Expressionism, Nueva York, George Braziller, 1993.



Guia docent

Altres recursos

Els recursos específics s'inclouen en un llistat bibliogràfic a l'aula digital.

